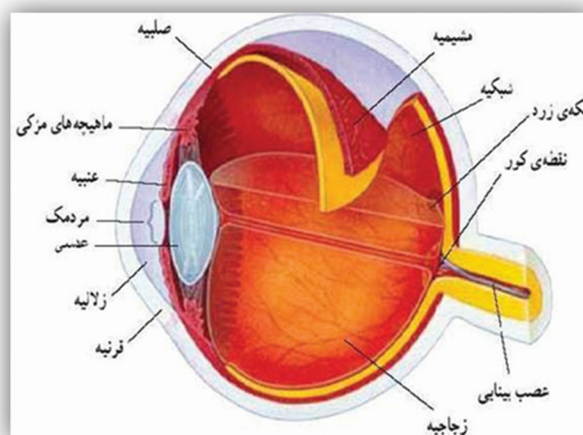

❖ شرح بیماری

جداشدگی شبکیه جدا شدن یا پاره شدن شبکیه (بافت گیرنده نور در پشت چشم) از سایر بافت‌های چشم است. این عارضه در همه سنین و هر دو جنس دیده می‌شود. جداشدگی شبکیه یک اورژانس است.

❖ علایم شایع

زمانی که فرد به این بیماری مبتلا می‌شود علایم زیر معمولاً در یک چشم رخ می‌دهد، ولی گاهی هر دو چشم درگیرند که علائم شامل موارد زیر است:

- ✓ جرقه‌های نورانی در میدان بینایی
- ✓ نقاط شناور در میدان بینایی
- ✓ تاری دید
- ✓ موج‌دار دیدن تصاویر (گاهی)
- ✓ از دست دادن تدریجی بینایی که این حالت بسیار آهسته بروز و بیمار ممکن است متوجه آن نگردد.
- ✓ عدم وجود درد.
- ✓ احساس وجود پرده یا سایه در جلوی چشم
- ✓ کاهش دید ناگهانی

❖ علل

از علل ایجاد این بیماری می‌توان به موارد زیر اشاره نمود:

- ✓ آسیب چشم (پارگی شبکیه)
- ✓ استعداد ارثی

✓ تحلیل رفتن بافت همراه افزایش سن

❖ عوامل تشدید کننده بیماری

از عوامل تشدید این بیماری می‌توان به موارد زیر اشاره نمود:

- ✓ بالا رفتن سن
- ✓ دیابت شیرین
- ✓ بیماری‌های عروقی
- ✓ سابقه قبلی جداشدگی شبکیه
- ✓ سابقه خانوادگی جداشدگی شبکیه
- ✓ نزدیک بینی (میوپی) شدید
- ✓ عوارض جراحی چشم
- ✓ تومورها یا التهاب‌ها

❖ عواقب موردانتظار

این بیماری اغلب با درمان جراحی زودرس با استفاده از اشعه لیزر قابل درمان است.

❖ عوارض احتمالی

ماکولا یا مرکز بینایی بخش مرکز شبکیه و مسئول دید دقیق و مستقیم چشم است در صورتی که قبل از عمل ماکولا از جای خود کنده نشده باشد نتیجه عمل خوب است. اما در صورت کنده شدن ماکولا از جای خود بیمار پس از عمل دید ضعیفی خواهد داشت. هر چه جداشدگی پرده شبکیه کوچکتر و از مرکز شبکیه دورتر باشد نتیجه جراحی بهتر و هر چه جدا شدگی بزرگتر و به مرکز شبکیه نزدیک‌تر باشد نتیجه بدتر خواهد بود.

❖ تشخیص و درمان

- ✓ پزشک با استفاده از یک دستگاه مخصوص به نام افتالموسکوپ چشم را به دقت معاینه کرده و جدا شدگی شبکیه را تشخیص می‌دهد.
- ✓ در صورتی که چشم دچار خونریزی شده باشد از طریق افتالموسکوپ جدا شدگی قابل تشخیص نباشد، با استفاده از امواج ماورای صوتی از چشم عکس گرفته می‌شود. درمان به موقعیت و شدت جداشدگی بستگی دارد.
- ✓ جراحی برای جدا شدگی شبکیه:

❖ داروها

پزشک در این بیماری با توجه به شدت بیماری از داروهای زیر ممکن است استفاده نماید:

- ✓ قطره‌های چشمی گشادکننده مردمک، گشاد شدن فعالیت در زمان ابتلا به این بیماری چشم در طی دوره التیام پس از جراحی را کاهش می‌دهد. اگر شما نمی‌توانید خود قطره داخل چشمتان بریزید، برای این منظور از دیگران کمک بگیرید.
- ✓ داروهای آرامبخش به‌منظور کاهش اضطراب در طی دوره نقاهت توصیه می‌شود.

❖ فعالیت در زمان ابتلا به این بیماری

در زمان ابتلا به این بیماری فعالیت‌های خود را به صورت زیر تنظیم نمایید:

- ✓ پس از جراحی در حالت خوابیده به پشت در بستر استراحت کنید و سر را کمی بالاتر از سطح بستر قرار دهید. برای جلوگیری از تشکیل لخته در وریدهای عمقی، اندام‌های تحتانی را در طی استراحت مرتباً حرکت دهید. با صلاحدید چشم‌پزشک فعالیت در زمان قبل از ابتلا به این بیماری را از سر بگیرید.

❖ رژیم غذایی

در زمان بروز این بیماری رژیم خاصی نیاز نیست ولی خوردن مایعات جهت جلوگیری از یبوست را در برنامه غذایی خود قرار دهید.

❖ در چه شرایطی به پزشک مراجعه نمایید؟

- ✓ اگر شما در میدان بینایی خود نقاط شناور یا جرقه‌های نورانی مشاهده می‌کنید. در این صورت مراجعه به پزشک را به تأخیر نیندازید زیرا این حالت ممکن است نشانه‌ای از یک حالت اورژانس باشد.
- ✓ بروز هرگونه نشانه عفونت (خونریزی، قرمزی، درد، تورم یا تب) پس از جراحی
- ✓ بدتر شدن وضعیت بینایی پس از اتمام دوره نقاهت بعد از جراحی

✓ جراحی جهت برقراری اتصال مجدد شبکیه به بافت‌های زیرین با استفاده از اشعه‌های لیزر مخصوص یا سرما درمانی (با استفاده از درجه حرارت زیر نقطه انجماد) انجام می‌گیرد.

جراحی برای سوراخ شدن شبکیه:

✓ چسباندن شبکیه با استفاده از گاز: در این روش پس از ایجاد بی-حسی موضعی، پزشک یک حباب کوچک گاز را به داخل چشم تزریق می‌کند. این حباب گاز از سمت داخل به شبکیه فشار آورده و آن را در جای خود نگه می‌دارد. ادامه درمان با لیزر یا سرما درمانی صورت می‌گیرد.

✓ باکل اسکالر: در این روش یک باکل (یک اسفنج یا نوار سیلیکونی نرم) با بخیه به اسکلا (صلبیه یا همان سفیدی چشم) دوخته می‌شود و مثل یک کمربند تنگ دیواره خارجی را به سمت داخل فشار می‌دهد و آن را به شبکیه کنده شده نزدیک می‌کند تا شبکیه فرصت کند در جای خود بچسبد. ادامه درمان با لیزر یا سرما درمانی صورت می‌گیرد.

✓ خارج کردن مایع زجاجیه از چشم (ویترکتومی): ابتدا زجاجیه با یک وسیله مخصوص از چشم خارج می‌شود. سپس به جای زجاجیه سرم نمکی استریل یا به تشخیص پزشک مواد دیگر به داخل چشم تزریق می‌شود.

دستورهای زیر پس از جراحی توصیه می‌گردد:

- هر دو چشم باید به‌طور همزمان تا مدتی با پوشش مخصوص بسته شوند. در این مدت برای انجام کارها می‌توانید از دوستان یا خانواده کمک بگیرید.
- پس از برداشت پوشش چشم‌ها از عینک‌های دارای شیشه تیره استفاده کنید.
- چشم‌های خود را مالش ندهید.
- از دولا شدن اجتناب کنید.
- از حالاتی که ممکن است باعث افزایش فشار داخل چشم شوند نظیر یبوست؛ بلند کردن وزنه سنگین یا سرفه شدید اجتناب کنید.